

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΟΜΟΔΟΥΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2017 - 2018

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΜΑΪΟΥ-ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

ΜΑΘΗΜΑ: ΧΗΜΕΙΑ

ΤΑΞΗ: Β' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 22/05/2018

ΧΡΟΝΟΣ: 2,5 ΩΡΕΣ

Ώρα: 8:00 – 10:30

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: .....

ΤΜΗΜΑ: ..... ΑΡ. .... ΒΑΘΜΟΣ : .....

ΥΠΟΓΡΑΦΗ : .....

ΧΡΗΣΙΜΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ατομικές μάζες: H=1, C=12, N=14, O=16, Na=23, Mg=24, Cl=35.5, S=32, Al=27, K=39

Σταθερές ηλεκτρολυτικής διάστασης: $K_{CH_3COOH} = K_{NH_3} = 1,8 \times 10^{-5}$

Γραμμομοριακός όγκος αερίων σε Κ.Σ. = 22,4L

ΟΔΗΓΙΕΣ

*Το εξεταστικό δοκίμιο βαθμολογείται με ΕΚΑΤΟ (100) μονάδες.

*Να απαντήσετε και τα τρία μέρη Α', Β', Γ' ΤΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ.

*Να γράψετε τις απαντήσεις σας στο εξεταστικό δοκίμιο, στον κενό χώρο, μετά από κάθε ερώτηση.

*Επιτρέπεται η χρήση μόνο μη προγραμματιζόμενων υπολογιστικών μηχανών.

*Δεν επιτρέπεται η χρήση σημειώσεων σε οποιαδήποτε μορφή.

* Δεν επιτρέπεται η χρήση διορθωτικού υγρού ή διορθωτικής ταινίας.

* Να μελετήσετε με προσοχή την εκφώνηση των ερωτήσεων και να απαντήσετε με σαφήνεια.

* Να γράφετε ΚΑΘΑΡΑ και ΕΥΑΝΑΓΝΩΣΤΑ.

* Το εξεταστικό δοκίμιο αποτελείται από οχτώ (8) σελίδες.

- **ΔΕΝ ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ Ή ΔΙΑΣΦΗΝΙΣΕΙΣ.**

ΜΕΡΟΣ Α': Ερωτήσεις 1-4

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις 1-4

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 5 μονάδες (σύνολο 20 μονάδες)

Ερώτηση 1

A) Κατά την πλήρη καύση 8g CH₄ ελευθερώνεται θερμότητα 445 KJ. Ποια είναι η τιμή ΔH⁰_c της αντίδρασης: CH₄ + 2O₂ → CO₂ + 2 H₂O (μον. 2)

B) Να συμπληρώσετε τα κενά στις επόμενες προτάσεις: (μον. 3)

Οι αντιδράσεις που ελευθερώνουν ενέργεια υπό μορφή ..... ονομάζονται ..... . Ενθαλπία αντίδρασης είναι η ..... μεταξύ των ..... και ..... για δεδομένες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας.

Ερώτηση 2

A) Σε δοχείο όγκου 1L εισάγονται 0,6 mol αερίου Α και 2 mol αερίου Β, που αντιδρούν σύμφωνα με τη χημική εξίσωση : Ag) + 2B(g) → 3Γ (g)

Μετά από 10s περισεύουν 0,4. mol αερίου Α. Να υπολογιστεί η μέση ταχύτητα της αντίδρασης για τα πρώτα 10s. (μον. 2)

B) Να συμπληρώσετε τα κενά στις επόμενες προτάσεις: (μον. 3)

Η αύξηση της επιφάνειας επαφής του στερεού προκαλεί ..... της ταχύτητας, γιατί στην περίπτωση αυτή ..... ο αριθμός των ..... συγκρούσεων των αντιδρώντων. Η μεταβολή της πίεσης επηρεάζει την ..... της αντίδρασης μόνο στην περίπτωση κατά την οποία μεταξύ των ..... υπάρχει .....

Ερώτηση 3

Σε δοχείο όγκου 1L και σε θερμοκρασία 500°C εισάγονται 3 mol I₂ και 3mol H₂. Να υπολογίσετε τον αριθμό mol HI στη θέση ισορροπίας, καθώς και την απόδοση της αντίδρασης αν η K_c της χημικής εξίσωσης: H₂ (g) + I₂ (g) ----- 2HI (g) στους 500°C ισούται με 49. (μον. 4)

B) Να χαρακτηρίσετε με ένα Σ όσες προτάσεις είναι σωστές και με ένα Λ όσες είναι λανθασμένες. (μον. 1)

* Στις εξώθερμες αντιδράσεις έχουμε ΔH>0 .....

*Η πρότυπη κατάσταση αναφέρεται σε P=1 atm, και Θ=25⁰ G. ....

Ερώτηση 4

A) Για την αντίδραση: $\text{N}_2 (\text{g}) + 3\text{H}_2 (\text{g}) \rightarrow 2\text{NH}_3 (\text{g}) \quad \Delta H < 0$

* Πώς η αύξηση της θερμοκρασίας επηρεάζει την απόδοση της αντίδρασης και γιατί.

(μον. 2)

.....
.....
.....

*Πώς η αύξηση της πίεσης (υπό σταθερή θερμοκρασία) επηρεάζει την απόδοση της αντίδρασης και γιατί;

(μον. 2)

.....
.....
.....

*Πώς η αύξηση της συγκέντρωσης του αζώτου επηρεάζει την απόδοση της αντίδρασης;

(μον. 1)

.....
.....

ΜΕΡΟΣ Β΄: Ερωτήσεις 5-10

Να απαντήσετε σε όλες της ερωτήσεις 5-10 . Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 10 μονάδες (σύνολο 60 μονάδες).

Ερώτηση 5

A) Σε όλες τις πιο κάτω περιπτώσεις πραγματοποιείται χημική αντίδραση και παράγεται διαφορετικό αέριο. Να γράψετε τον χημικό τύπο του αερίου που παράγεται σε κάθε αντίδραση.

(μον. 7)

* NH_4Cl + πυκνό NaOH αέριο: .....

* Mg + αραιό H_2SO_4 αέριο: .....

* Cu + πυκνό/θ H_2SO_4 αέριο: .....

* Cu + αραιό HNO_3 αέριο: .....

* Fe + πυκνό HNO_3 αέριο: .....

* Na_2CO_3 + αραιό HCl αέριο: .....

* NaCl + πυκνό H_2SO_4 αέριο : .....

B) Να περιγράψετε πείραμα με το οποίο ανιχνεύεται το αέριο που παράγεται στην πρώτη αντίδραση.

(μον. 3)

.....
.....
.....
.....
.....

Ερώτηση 6

A) Να υπολογίσετε το P^H

*Διαλύματος H_2SO_4 0.1 M (μον. 1)

*Διαλύματος $Ca(OH)_2$ 0.01 M (μον. 2)

B) Να υπολογίσετε τη μοριακότητα των πιο κάτω διαλυμάτων:

*Διάλυμα HCl με $P^H=2$ (μον. 2)

*Διάλυμα CH_3COOH με $P^H=3.5$ (μον. 3)

Γ) Το P^H διαλύματος $NaCl$ είναι μεγαλύτερο, μικρότερο, ή ίσο με επτά (7). Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 2)

Ερώτηση 7

Η ακόλουθη γραφική παράσταση δείχνει τη μεταβολή του P^H κατά τη διάρκεια της εξουδετέρωσης 20 ml διαλύματος CH_3COOH με διάλυμα $NaOH$ 0.04M.

A) Να υπολογίσετε τη μοριακότητα (M) του διαλύματος του CH_3COOH (Με δύο τρόπους) (μον. 3)

B) Να υπολογίσετε τη σταθερά διάστασης του CH_3COOH (μον. 2)

Γ) Πόσος όγκος του μέτρου καταναλώθηκε για την εξουδετέρωση; (μον. 1)

Δ) Στο τέρμα της αντίδρασης (Ι.Σ.) το P^H διαλύματος θα είναι 7, μικρότερο του 7 ή μεγαλύτερο του 7; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 2)

Ε) Ποιος ή ποιοι από τους ακόλουθους δείκτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αυτή την ογκομέτρηση; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 2)

Δείκτης	Ζώνη εκτροπής
Μ.Ο.	3.1- 4.4
Κ.Β.Θ.	6-7.6
Φ.Φ.	8.2-10

Ερώτηση 8

Α) Το όξινο ανθρακικό ανιόν (HCO_3^-) έχει αμφολυτικό χαρακτήρα.

*Να δείξετε την ιδιότητα αυτή γράφοντας τις κατάλληλες εξισώσεις οξέων- βάσεων κατά Bronsted-Lowry. (μον. 4)

*Σε κάθε περίπτωση να προσδιορίσετε τα συζυγή ζεύγη οξέως- βάσης. (μον. 2)

B) Πόσος όγκος διαλύματος H_2SO_4 2M απαιτείται για να εξουδετερώσουν πλήρως 0.5 mol $\text{Al}(\text{OH})_3$; (μον. 4)

Ερώτηση 9

A) Να γράψετε τις χημικές εξισώσεις των αντιδράσεων που πραγματοποιούνται:

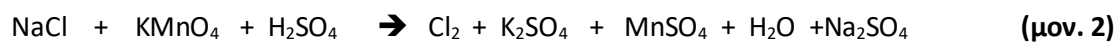
*Όταν περίσσεια διαλύματος $\text{Ca}(\text{OH})_2$ επιδρά στις κατάλληλες συνθήκες με H_3PO_4

(μον. 2)

*Όταν περίσσεια διαλύματος NaOH επιδρά στις κατάλληλες συνθήκες με NH_4Cl .

(μον. 2)

B) Να τοποθετήσετε συντελεστές στις πιο κάτω οξειδοαναγωγικές αντιδράσεις:

Ερώτηση 10

A) Να δώσετε τους πιο κάτω ορισμούς: (μον. 6x1)

Οξείδωση, αναγωγή, τροχιακό, ισοδύναμο σημείο, ισοδύναμος όγκος, διέγερση ατόμων.

B) 1. Να διατυπώσετε τον κανόνα του Hund. (μον. 2)

2. Να διατυπώσετε την αρχή της ελάχιστης ενέργειας. (μον. 2)

ΜΕΡΟΣ Γ': Ερωτήσεις 11-12

Να απαντήσετε σε όλες τις ερωτήσεις 11-12.

Κάθε ορθή απάντηση βαθμολογείται με 10 μονάδες (σύνολο 20 μονάδες).

Ερώτηση 11

A) Να γράψετε την ηλεκτρονιακή δομή με τη μέθοδο των τροχιακών.

*Του Cr με $z=24$ (μον. 2)

*Του P με $z=15$ (μον. 2)

*Του Ca με $z=20$ (μον. 2)

B) Σε ποιο τομέα του περιοδικού πίνακα (s, p, d, f) βρίσκεται το καθένα; Να δικαιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 4)

(Η γραφική παράσταση έγινε στο χέρι)

Ερώτηση 12

Να προτείνετε πειραματικό τρόπο διάκρισης γράφοντας όλες τις χημικές εξισώσεις και όλες τις παρατηρήσεις που θα σας οδηγήσουν σε ασφαλή συμπεράσματα:

A) Το MgO από το Al_2O_3 (μον. 2)

B) Το NaCl από το NH_4Cl (μον. 3)

Γ) Το CaSO_4 από το CaCO_3

(μον. 2)

Δ) Το Al , Mg , Ag

(μον. 3)

ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

Η Διευθύντρια

Μαρία Μιχαλίδου

(Σημ. Τα βέλη των χημικών εξισώσεων- συμπληρώσεις - διορθώσεις έγιναν με το χέρι)